

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Noi realizări în cercetarea științei administrației

Pe 22 mai curent, la Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, și-a ținut lucrările tradiționala conferință științifico-practică cu participare internațională vizând problemele actuale ale teoriei și practicii administrării publice

A devenit deja o frumoasă tradiție ca Ziua Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova să fie marcată prin organizarea conferințelor științifico-practice cu participare internațională. Ele sunt ca o trecere în revistă a realizărilor în domeniul cercetărilor și perfecționării științei administrației și o deschidere spre noi perspective în acest domeniu.

Conferința din anul curent „Teoria și practica administrării publice”, consacrată celei de-a 19-a aniversări de la fondarea Academiei de Administrare Publică, a fost precedată de o ședință solemnă cu ocazia acestui eveniment.

În calitate de oaspeți de onoare au fost prezenți **Vladimir Ciobanu, consilierul Președintelui Republicii Moldova, Tudor Deliu, secretar al Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova, Leonid Bujor, consilierul Primului-Ministru, E.S. dr. profesor Namig Hasan oglu Aliyev, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Azerbaidjanului în Republica Moldova.**

În deschiderea ședinței solene, **dl Vasile MARINA, rectorul Academiei, doctor habilitat, profesor universitar**, a făcut o scurtă trecere în revistă a evoluției instituției pe parcursul celor 19 ani de activitate. Înființată în 1993 prin decret prezidențial, Academia a pornit aproape că de la zero și numai datorită muncii pline de abne-

gație a ilustrului savant Mihail Platon, care a fost primul rector al noii instituții de învățământ superior, a primilor profesori și colaboratori, care au format nucleul corpului profesoral-didactic, Academia a evoluat cu pași accelerați. Marele merit al

zerve urmează a fi valorificate.

Rectorul Academiei a adresat celor prezenți un cordial mesaj de felicitare, reitând importanța întrunirii savanților notorii din republică și din străinătate, a cadrelor științifico-didactice ale Academiei și institu-

științei administrației, descenderizarea, amenajarea teritoriului, alte tematici de stringentă actualitate.

Cu un mesaj de felicitare din partea Președintelui Republicii Moldova, Nicolae Timofti, s-a adresat celor prezenți consilierul Președintelui Vladimir Ciobanu. Republica Moldova este în permanență dezvoltare, evoluția sa este marcată de schimbări de ordin social-economic și politic. Și fără o implicare activă a funcționarilor publici aceste schimbări nu pot da rezultatele scontate, se spune în mesaj. Politicile publice nu pot fi dezvoltate fără o pregătire la nivel a funcționarilor publici. Și rolul Academiei în acest context este primordial. Președinția va susține și în continuare inițiativele Academiei de Administrare Publică pentru a asigura cu cadre bine pregătite serviciul public al țării.

Leonid Bujor, consilier al

(Continuare în pag. 3)

colectivului constă, în primul rând, în faptul că a pus fundamentul științei autohtone a administrației publice la nivelul standardelor europene și internaționale, fiind mereu perfecționată. Până în prezent Academia a fost absolvită de 4000 de persoane, care au completat rândul funcționarilor publici de toate nivelurile, contribuind la dezvoltarea și modernizarea țării pe calea sa spre integrarea europeană. Peste 21 de mii de funcționari publici au făcut cursuri de perfecționare. Actualmente, la Academie își fac studiile 800 de audienți. Dar posibilitățile, de care dispune Academia, sunt cu mult mai mari, a subliniat **rectorul dl Vasile Marina**. Numărul audienților poate fi dublat și aceste re-

șiiilor universitare din Republica Moldova, Franța și România, precum și a reprezentanților autorităților administrației publice centrale și locale, care au pregătit pentru conferință lucrări de valoare cu tematică majoră pentru țara noastră: implementarea în practică a

SUMAR

Conferința „TPAP-2012”.....	1, 3, 4
Oficial.....	2
Administrația publică locală.....	5
Colaborare internațională.....	6-8
Viața sindicală.....	9
În lumea științei și a tehnicii.....	10
Dura lex, sed lex.....	11
Dicționar UE.....	12

Președintele Nicolae Timofti propune demiterea judecătorilor care pronunță decizii contrar normelor legale

Nicolae Timofti, Președintele Republicii Moldova, va propune eliberarea din funcție a judecătorilor care pronunță decizii contrar normelor legale.

Șeful statului a anunțat acest lucru la recenta Adunarea Generală a Judecătorilor, informează MOLDPRES.

Președintele țării a spus că sistemul judecătoresc se confruntă cu probleme majore și a recunoscut că starea de lucruri în acest domeniu nu este bună. Principalele probleme în acest sens enumerate de șeful statului se referă la condițiile de lucru ale judecătorilor, la salarizarea acestora și la aspectele

legate de actul justiției.

DI Nicolae Timofti a afirmat că majorarea salariilor judecătorilor trebuie să determine și ridicarea gradului de responsabilitate al judecătorilor. Șeful statului a mai pledat și pentru verificarea de către organele abilitate a veniturilor judecătorilor.

Mihai Poalelungi, președintele Curții Supreme de Justiție, a spus că judecătorilor le este complicat să lucreze cu salariile

pe care le primesc. Acesta însă a menționat că situația va fi deblocată după aprobarea unui proiect de lege de salarizare a sistemului judiciar, care este elaborat în prezent de Ministerul Justiției.

Vlad Filat, Prim-ministru al R. Moldova, a afirmat că Strategia de reformare a sectorului justiției prevede majorarea de trei ori a salariilor judecătorilor până la sfârșitul implementării acestei reforme.

Strategia dezvoltării societății civile pentru anii 2012–2015 pe agenda de lucru a Parlamentului

Președintele Parlamentului Republicii Moldova, Marian Lupu, a participat la ședința Grupului de lucru pentru elaborarea Strategiei dezvoltării societății civile pentru anii 2012 – 2015, convocată de către Vicepreședinta Parlamentului, Liliana Palihovici, pe 12 iunie curent.

În cadrul ședinței, membrii grupului, responsabili de cooperarea cu societatea civilă din Parlament și Guvern, precum și reprezentanții organizațiilor societății civile, au prezentat informații despre procesul de elaborare a Strategiei. Coordonatorii celor trei subgrupuri formate anterior au abordat subiecte ce țin de consolidarea cadrului de participare a societății civile în monitorizarea și implementarea politicilor publice, asigurarea durabilității financiare a organizațiilor societății civile și mecanismele de reglementare fiscală, participarea civică.

În cadrul ședinței, Președintele Parlamentului Marian Lupu a spus că, pornind de la obiectivul strategic al integrării europene a Republicii Moldova, mecanismele democratice de gestionare a statului nu pot exista fără societate civilă. Marian Lupu a relevat că statul trebuie să susțină financiar sectorul asociativ, dar urmează a fi identificate mecanismele adecvate. Cu referință la solicitările de a direcționa doi la sută din venit pentru sectorul asociativ, Președintele Parlamentului a opinat ca aceasta să fie o opțiune deliberată și, plus la aceasta, să fie studia-

te minuțios toate aspectele finanțării ONG-urilor din surse interne.

Procesul de elaborare a Strategiei Dezvoltării Societății Civile pentru anii 2012 – 2015 a fost inițiat la 29 decembrie 2011 în cadrul reuniunii pentru crearea grupului de lucru intersectorial privind elaborarea Strategiei, organizată de Parlamentul Republicii Moldova în parteneriat cu membrii Consiliului Național al ONG-urilor din Moldova. Elaborarea Strategiei Dezvoltării Societății Civile pentru anii 2012 – 2015 se desfășoară cu suportul USAID.

Ședința Guvernului Republicii Moldova

AMENZI USTURĂTOARE pentru remunerarea LA NEGRU a angajaților: patronii vor trebui să scoată din buzunare SUMA ASTRONOMICĂ de 3000 de lei!

Munca la negru va fi pedepsită contravențional. Guvernul a aprobat recent un proiect de lege privind sanc-

ționarea angajatorilor care permit munca la negru, dar și a celor care nu întocmesc angajaților contracte individuale de muncă.

Anterior, premierul Vlad Filat a declarat că statul pierde anual circa patru miliarde de lei din cauza muncii la negru și a angajaților fără contract de muncă.

Astfel, dacă proiectul de lege va fi aprobat de Parla-

ment, patronii care angajează la negru vor fi amendați de la 2 000 până la 3 000 de lei, iar întreprinderea va trebui să achite între 7 000 și 10 000 de lei amendă.

Proiectul mai prevede și înăsprirea sancțiunilor pentru angajatorii care nu respectă normele de protecție a muncii și angajează, mai ales minori, la locuri de muncă periculoase pentru viață și sănătate.

În cadrul ședinței de la Guvern, premierul Filat a solicitat să fie elaborat și un proiect de lege care ar permite sancționarea angajaților, care acceptă munca la negru.

„Ar trebui sancționat și angajatul care acceptă să activeze la negru. Să știe și angajatorul, dar și angajatul că asta se cheamă evaziune fiscală”, a spus Filat.

Noi realizări în cercetarea științei administrației

(Sfârșit. Început în pag. 1)

Primului-Ministru, a mulțumit, în luarea sa de cuvânt, profesorilor, care au pus temelia Academiei, întregului corp profesoral-didactic, pentru munca enormă depusă pentru pregătirea și in-

struirea funcționarilor publici profesioniști, datorită cărora este asigurată o administrație de tip nou, de calitate, la nivelul autorităților centrale, dar, mai ales, locale. Datorită lor reformele în țara noastră vor determina o dezvoltare dinamică în plan social și economic, fiind, astfel, creat un viitor decent copiilor noștri.

Mesajul transmis celor prezenți de **parlamentarul Tudor Deliu**, absolvent și profesor al acestei instituții, el fiind și autorul Imnului Academiei, a fost unul cum nu se mai poate de emotiv. Vorbitorul și-a exprimat patetic mândria și bucuria că vlăstarul, plantat oportun în 1993, a crescut puternic, răsfirându-și rădăcinile pe întreg teritoriul republicii, redând nu

umbră, dar luminează peste plai. Și rezultatul este pe față – un serviciu public completat cu cadre bine pregătite, fiind asigurată o implementare creatoare a științei administrației în teritoriu spre binele țării și al oamenilor.

Oaspetele de onoare **E.S.**

dr. profesor, Namig Hasan oglu Alyiev, Ambasadorul Azerbaidjanului în Republica Moldova, a vizitat și mai înainte Academia, stabilind, astfel, o colaborare constructivă între instituțiile similare din ambele țări. De calitatea administrației, a subliniat ambasadorul, depinde dezvoltarea în continuare a societății. Și în Azerbaidjan serviciului public i se acordă o atenție deosebită, de care depinde viitorul țării. Fiind cunoscut cu acest domeniu de activitate, și-a exprimat convingerea că măsurile întreprinse de colectivul Academiei, inclusiv organizarea în fiecare an a conferințelor științifico-practice privind teoria și practica administrării publice, vor permite de a perfecționa în continuare

acest domeniu, subliniind importanța discutării problemelor, mecanismelor și metodelor de eficientizare a domeniului dat în cadrul Conferinței științifico-practice cu participare internațională *«Teoria și practica administrării publice»*.

După ședința festivă, lucrările Conferinței au continuat în cadrul celor 3 ateliere cu 5 secții tematice:

ATELIERUL nr. 1. Administrația publică în contextul integrării europene.

Secția 1.1. Modernizarea administrației publice în contextul consolidării statului de drept.

Secția 1.2. Republica Moldova în contextul integrării europene: obiective și priorități.

Secția 1.3. Edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice prin prisma practicilor europene.

ATELIERUL nr. 2. Economie și

ATELIERUL nr. 3. Dezvoltarea profesională a personalului: aspecte teoretice și practice.

În activitatea atelierelor și secțiilor tematice ale Conferinței au participat 105 persoane, inclusiv: 8 doctori habilitați, profesori universitari și cercetători, 35 doctori în științe, conferențieri universitari/cercetători, 62 doctoranzi, masteri și masteranzi.

Examinarea tematicii propuse a demonstrat actualitatea problemelor discutate, participanții Conferinței pledând în comunicările lor științifice pentru modernizarea continuă a administrării publice cu utilizarea celor mai eficiente metode.

Discuțiile științifice din cadrul conferinței au constituit un real suport pentru relevarea și abordarea prioritară a problemelor existente în admi-

management public.

Secția 2.1. Probleme economice în condițiile globalizării.

Secția 2.2. Management public și e-Guvernarea.

nistrarea publică și înaintarea recomandărilor științifice, care vor contribui la consolidarea și eficientizarea administrației publice în Republica Moldova.

Vorbesc participanții la conferință

Andrei GROZA,
dr., conf. univ., șef Catedră
știința administrației

În cadrul conferinței științifico – practice din 22 mai 2012, care a avut loc la Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, la lucrările secției 1.1 *„Modernizarea administrației publice în contextul consolidării statului de drept”*, au participat 23 de persoane, cadre didactice, cercetători științifici și funcționari publici din Republica Moldova și România.

Problema principală, care a focusat atenția tuturor participanților din această secție, a fost mult discutată descentralizarea, inclusiv Strategia națională de descentralizare, aprobată în prima lectură câteva luni în urmă de către Parlamentul Republicii Moldova.

Raportul de bază *„Controversele procesului de descentralizare administrativă în Republica Moldova”*, prezentat de dl Tudor

Deliu, conf. univ. interimar, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, a trezit discuții destul de aprinse, care și-au găsit continuare în alte șase rapoarte, ce au completat reușit aspectele multidimensionale ale politicii de descentralizare promovate în Republica Moldova.

De asemenea, un interes aparte au trezit rapoartele refe-

(Continuare în pag. 4)

(Sfârșit. Început în pag. 3)

ritoare la reorganizarea administrației publice și serviciilor publice, controlul administrativ asupra activității autorităților administrației publice locale, implementarea bunelor practici din activitatea administra-

țiilor publice din țările Uniunii Europene.

După cum era de așteptat, destul de activi au fost doctoranzii catedrei care au alcătuit ceva mai mult de jumătate din numărul celor care au prezentat rapoarte în această secție.

În rezultatul dezbaterilor, la

care au luat parte, practic, toți participanții, au fost formulate mai multe propuneri pentru a fi incluse în rezoluția conferinței, inclusiv: efectuarea obligatorie a reorganizării administrativ – teritoriale – condiție esențială în implementarea Strategiei naționale de descentralizare;

eficientizarea rolului Academiei de Administrare Publică în formarea și dezvoltarea profesională a cadrelor din administrația publică; uniformizarea noțiunilor utilizate în actele normative care reglementează activitatea organelor administrației publice.

Mihai CORJ,
doctor în drept, conferențiar
universitar, IISD al AȘM

Am participat la acest forum științific cu raportul „Aspirație europeană în contextul edificării statului de drept și practica locală în domeniul modernizării

administrației publice locale” în cadrul atelierului nr.1, secția 1.3, *Edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice prin prisma practicilor europene*. Lucrările conferinței au decurs într-o atmosferă prietenoasă, iar administrația Academiei de Administrare Publică a creat toate condițiile ca participanții la lucrările acestui forum să se simtă bine și să-și desăvârșească cunoștințele în domeniile pe care le profesează. Mie personal acest eveniment mi-a oferit o dată în plus ocazia să-mi revăd unii colegi de breaslă, de asemenea, să facem cunoștință cu noi oameni care vin cu viziuni diferite pri-

vind abordarea unor probleme.

Un lucru aș vrea să re-marc aici. Constatăm faptul că în cadrul conferinței participă preponderent profesori, personalități ce dețin deja titluri și grade științifice, iar doctoranzii și masteranzii sunt într-un număr prea mic. Astfel, se creează impresia că numai persoanele deja consacrate într-un domeniu sau altul consideră că este necesar de a pune în discuție diverse probleme cu care se confruntă societatea, statul și, respectiv, autoritățile publice centrale și locale. Dar întotdeauna este loc pentru mai bine. Astfel, sperăm că în cadrul următoarei conferințe

numărul doctoranzilor și masteranzilor omniprezenți va fi cu mult mai mare.

Conferința din anul viitor, care, de altfel, va fi dedicată aniversării de 20 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, se așteaptă să fie una deosebită, cu participanți activi și din cadrul mai multor instituții și cu prezentări ale realizărilor de valoare în domeniul științei administrației. O doleanță a noastră ar fi ca la viitoarea conferință să fie posibilă dotarea unei săli cu mijloace tehnice performante pentru asigurarea unui nivel calitativ mai înalt al lucrărilor forului științific.

Este prima conferință științifico-practică la care particip și la care am prezentat comunicarea „Securitatea alimentară prin prisma e-Guvernării”.

Lucrarea de față urmărește scopul de a accentua importanța organizării Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, care va conduce la creșterea nivelului de protecție a sănătății populației și a intereselor consumatorilor în ceea ce privește securitatea alimentară, asigurarea secu-

Ludmila CASTRAVEȚ,
manager marketing,
„STELDIN GRUP” SRL,
masterandă la specialitatea
„Management”

rității alimentare, a unui nivel mai înalt de urmărire la toate nivelurile a lanțului alimentar, creșterea rulajului de mărfuri, excluderea funcțiilor duble de control și monitorizare.

Participarea la conferință a fost pentru fiecare dintre noi un test al cunoștințelor căpătate în timpul studiilor la Academie. Pentru mine, de exemplu, managementul este baza domeniilor mele de activitate, care includ acordarea serviciilor de consultanță pentru dez-

voltarea afacerii, marketing strategic, vânzări, promovarea organizațiilor prin târguri și expoziții, negocieri, consultant pentru implementarea sistemelor de calitate ISO etc.

Consider organizarea acestor conferințe științifico-practice un mare avantaj acordat de Academia de Administrare Publică tuturor aspiranților de a contribui prin activitatea lor la dezvoltarea științei administrației.

Ziua de 22 mai curent a fost un prilej de bucurie pentru colaboratorii, masteranzii și doctoranzii Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, deoarece, conform tradiției, și-a ținut lucrările Conferința științifico-practică cu participare internațională.

În ceea ce mă privește, în calitate de colaborator și doctorandă, am participat la conferință la Atelierul I *Administrarea*

publică în contextul integrării europene, Secțiunea 1.1 *Modernizarea administrației publice în contextul consolidării statului de drept* cu comunicarea „Rolul instituției controlului în condițiile descentralizării administrative”.

Participarea la conferință este un avantaj, dat fiind faptul că la Atelierul I au participat atât personalități din țară cât și de peste hotare. Putem menționa participarea dlui Tudor Deliu, dnei Tatiana Șaptefrați, a al-

Tatiana CASTRAȘAN,
doctorandă, lector universitar,
metodist, Departamentul
organizare a instruirii

tor profesori, specialiști de forță în domeniul administrației publice. Problemele de bază, care au generat dezbateri în cadrul atelierului, au fost axate pe realizarea descentralizării administrative în Republica Moldova, instituția controlului în condițiile descentralizării administrative, aspecte comparate ale descentralizării administrative.

Practica organizării tradiționale a conferinței este binevenită și pe viitor.

Cadrelle - cheea administrării performante,

este crezul lui Ion Parea, Președintele raionului Râșcani.

Această convingere a dlui Ion Parea vine din bogata sa experiență și practică de lucru de mai mulți ani în diferite funcții ale serviciului public: Președinte al comitetului executiv Râșcani, consilier raional și în prezent Președintele raionului. Despre calitățile și abilitățile sale în domeniul administrației, apreciate mult de către colegi, vorbește și acel fapt că după ultimele alegeri locale, din 2011, el a fost primul în republică președinte ales de către consilierii raionali. Cu alte cuvinte, candidatura sa a obținut chiar din primul tur numărul necesar de voturi, fără să se mai piardă timp pentru consultări și negocieri.

Și având în urma sa ani buni de activitate în domeniul serviciului public, nu a ezitat să-și confirme prezența la cursurile de măiestrie profesională de la Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, organizate la comanda Cămarilor de Stat a Guvernului.

- Am considerat aceste cursuri ca o bună oportunitate de a cunoaște mai bine principala instituție din țară de pregătire a funcționarilor publici, - **mărturisește dl Ion Parea**. - Fiindcă numai aici ne putem familiariza cu formele și metodele de realizare a principalelor noastre probleme, așa spune el, formarea unei echipe cu care să putem lucra constructiv și creativ, cu spirit de inițiativă și viziune clară pentru ziua de mâine. Cursurile au durat doar o săptămână, dar încă o dată m-au întărit în convingerea mea că numai cu cadre bine pregătite pentru lucrul în echipă se poate de asigurat o administrare performantă în teritoriu. Acesta a fost unul din subiectele principale despre care am discutat cu președinții altor raioane, prezenți la cursuri. Am făcut schimb de experiență, de opinii și sugestii cum să procedăm mai bine pentru a organiza cu adevărat lucrul în echipă.

Și e bine că și adjuncții mei, Alexandru Cheptănar și Galina Zamurdac, au absolvit Academia de Administrare Publică. În comun vom reuși să adoptăm soluții mai bune pentru dezvoltarea durabilă social-economică a raionului, pentru rezolvarea problemelor cetățenilor. Este vorba și de o conlucrare operativă cu toate cele 28 de primării din raion, cu consilierii raionali și locali, pentru a promova experiența și practicile avansate de lucru. Spre exemplu, numai pe parcursul anului 2011 APL și organizațiile nonguvernamentale au câștigat 30 de proiecte în sumă totală de peste 22 milioane de lei. Dar au fost realizate și proiecte finanțate de FISM II, Fondul Ecologic Național, alte fonduri. Și aceste activități au soluționat multiple probleme sociale. Însă pentru a extinde aceste practici bune de lucru este nevoie de cunoștințe și aptitudini, care pot fi căpătate prin studierea științei administrației.

În aceeași cheie a fost discuția cu Anatolie Zincicovschii, Șeful secției resurse umane a consiliului raional, revenit peste puțin timp de la Academie ca audient al cursurilor de măiestrie profesională. De remarcat în acest context că dl Zincicovschii a fost absolvent al primei promoții a Academiei de Administrare Publică. Dar oricum, a subliniat el, cursurile au fost destul de interesante,

deoarece la o distanță de aproape 20 de ani știința administrației a avansat cu mult și este nevoie de o perfecționare continuă pentru a fi în pas cu viața. Și în calitatea sa de șef al secției resurse umane este tocmai binevenit de aplicat cunoștințele căpătate la cursurile de la Academie pentru promovarea funcționarilor publici.

- Este mult de lucru în această direcție, - spune Președintele raionului. - Statistica noastră ne pune pe gânduri. Păi, cum altfel, dacă din numărul total de funcționari publici din raion doar ceva mai mult de 7 la sută au făcut studii la Academia de Administrare Publică. Și promovarea imaginii Academiei, care este o adevărată Alma Mater a funcționarilor publici, va fi o prioritate în activitatea noastră.

- Cu atât mai mult - **continuă dl Ion Parea** - că Academia vine în întâmpinarea noastră cu noi beneficii. După cum a menționat conducerea instituției, capacitățile ei au fost dublate și acum pot studia la Academie de două ori mai mulți audienți ca înainte. Și aici noi venim cu propunerea ca și Guvernul să mărească comanda de stat pentru instruirea funcționarilor publici. Pentru ca în viitorul apropiat să avem nu 7-8 procente, da 50-70 de procente de funcționari publici profesioniști. Desigur, nu este o problemă simplă, dar trebuie să ne mișcăm mai repede înainte. Cu atât mai mult, că și Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, cu care am avut o întâlnire la încheierea cursurilor, a dat o înaltă apreciere activității Academiei de Administrare Publică de pregătire a funcționarilor publici, de care depinde în mare măsură crearea statului de drept, dezvoltarea lui social-economică spre binele întregului popor.

Aceleași direcții prioritare sunt evidente și la nivel local. După recente cursuri de la Academie Președintele raionului Râșcani, Ion Parea, împreună cu colegii săi vor determina noile strategii de dezvoltare a raionului: modernizarea ramurilor agricole, aplicarea proiectelor cu finanțare internă și externă, amenajarea teritoriului localităților, implicarea în proiecte transfrontaliere, alte direcții prioritare, realizarea cărora cu succes va depinde în mare măsură de gradul de pregătire profesională a funcționarilor publici. Și în acest sens rolul Academiei de Administrare Publică este primordial.

Conflictul armeano-azerbaidjan din Karabahul de Munte și conflictul din Transnistria: starea actuală și perspective de reglementare

O masă rotundă cu această temă a fost organizată pe 1 iunie 2012 de către Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova în cooperare cu Ambasada Azerbaidjanului în țara noastră. Confruntându-se de-a lungul celor două decenii de independență cu o serie de similitudini cu impact negativ asupra integrității teritoriale, cauzate de aceste două conflicte înghețate, Moldova și Azerbaidjanul prin schimbul de experiență și consultări reciproce pot determina că mai eficiente de reglementare a conflictelor și apărare a integrității teritoriale. Masa, organizată de Academia de Administrare Publică, este un prim pas de a realiza aceste deziderate de interes național pentru ambele state.

În cadrul acestei întruniri, moderate de către **rectorul Academiei, dl Vasile MARIANA, dr. hab., prof. univ., și vicerectorul Academiei dl Oleg BALAN, dr. hab., prof. univ. interimar**, au participat:

Excelența Sa, Namig Hasan oglu ALIYEV, prof., dr. în științe juridice, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Azerbaidjan în Republica Moldova;

Excelența Sa, Mehmet Selim CARTAL, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Turcia în Republica Moldova;

reprezentantul Ambasadei Cehe, Vladimir SAL, consilier pentru probleme politice și economice;

Valentin MALEȘ, consilier diplomatic al Ambasadei României în Republica Moldova;

reprezentantul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Eugen VIZIR, șef Direcție analiză, monitorizare și evaluare a politicilor;

reprezentanții Centrului de Investigații Strategice de

pe lângă Președintele Republicii Azerbaidjan, precum și experți în domeniu din Republica Moldova.

În deschiderea lucrărilor mesei rotunde **rectorul Academiei de Administrare Publică, dl Vasile Marina**, a sub-

liniat deosebita însemnătate a temei abordate, ea având conotație internațională. În cazul acestor două conflicte, din Karabahul de Munte și din Transnistria, este vorba de un joc cu substrat imperial și lumea cunoaște arhitectul care dirijează conflictele artificial create, a accentuat **dl Vasile Marina**, făcând trimitere și la exemplul Georgiei. Personal am fost impresionat de termenul expus în rusește „принуждение к миру”. Dar în acest context apare și problema la care trebuie să medităm: există variante de a impune rațiune la cei, care apelează la impunerea păcii cu tancuri și bombe.

E.S. Ambasadorul Azerbaidjanului Namig Aliyev, a menționat, că aceste conflicte, care pe parcursul a două decenii împiedică dezvoltarea țărilor noastre, au aspecte diferite, dar două trăsături sunt comune: dezmembrarea teritorială și posibile ciocniri violente, sângeroase. În continuare dl Ambasador a descris pe scurt cauzele conflictului din Kara-

bahul de Munte, principala fiind crearea regiunilor mono-etnice armenesti și implicarea țărilor vecine și mai îndepărtate în evoluția conflictului.

Despre tragedia a două țări și a două popoare, cauzate de aceste conflicte, a vorbit

hul de Munte. **DI Rovshan Ibrahimov, dr. în politologie**, a subliniat că tergiversarea reglementării acestui conflict reprezintă un impediment în stabilirea unor relații apropiate dintre țările învecinate. **Dna Ghilșem Pașaeva, dr. în filologie**, a prezentat un studiu privind esența conflictului și anumite perspective de reglementare a conflictului din Karabahul de Munte.

În continuare, experții din Republica Moldova s-au referit la conflictul transnistrean. Pentru început **DI Oazu NANTOI**, expert notoriu în problema dată, a dat o amplă caracteristică acestui conflict.

“Fenomenul cunoscut sub denumirea de „conflict transnistrean” din start a fost unul geopolitic. Profitând de consecințele propriilor politici promovate în RSS Moldovenească, centrul unional s-a opus procesului de transformare a RSS Moldovenești într-un stat independent. La 23 iunie 1990, Parlamentul Republicii Moldova, ales pe întreg teritoriul fostei RSS Moldovenești, a adoptat declarația de suveranitate. Centrul unional a decis să forțeze Republica Moldova să semneze noul Tratat Unional, de

În luările de cuvânt, oaspeții au analizat mai multe aspecte ale conflictului în Karabahul de Munte. **DI Kamal Makili-Aliyev, dr. în drept**, s-a referit la aplicarea dreptului internațional în cazul conflictului din Karaba-

elaborarea căruia se preocupă la acel moment **Mihail Gorbaciov**, nutriend iluzii vis a vis de posibilitatea de salvare a URSS.

(Continuare în pag. 7)

Conflictul armeano-azerbaidjan din Karabahul de Munte și conflictul din Transnistria: starea actuală și perspective de reglementare

(Sfârșit. Început în pag. 6)

În calitate de instrument de șantaj a fost ales separatismul regional. Drept urmare, la 19 august 1990, la

vinismul velicorus și românofobia au stat la baza separatismului anticonstituțional din stânga Nistrului.

După dispariția URSS Federația Rusă a preluat politi-

DI Nicolae **CHIRTOACĂ** a examinat conflictul transnistrean de pe pozițiile dreptului internațional. Nu mai puțin interesantă a fost abordarea economică a problemei transnistrene, prezentată de către **DI Viorel CHIVRIGA**.

Vasile Covrig, participant în calitate de combatant la conflictul de pe Nistru, a atras atenția, în primul rând, asupra faptului că prea puțin se scrie despre acest conflict și populația nu este îndeajuns de informată despre aceea, care au fost cauzele adevărate ale conflictului, cum au decurs acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și suveranității Republicii Moldova, implicarea directă a Armatei a 14-a a Rusiei în conflict de partea separatiștilor. S-a referit în continuare la convențiile internaționale pri-

versării soluționării și viziunile privind depășirea pe viitor a acestei crize.

În încheiere, **Ambasadorul Azerbaidjanului dl Hamid Aliyev** a menționat că, având două conflicte asemănătoare, puțin știm unii despre alții și ar fi bine ca asemenea întruniri să fie organizate periodic, măcar o dată pe an, pentru a analiza reciproc situațiile din ambele țări, de văzut ce s-a reușit și ce trebuie de întreprins mai departe. Iar **rectorul AAP Vasile Marina** a subliniat că pentru soluționarea echitabilă a conflictului din Transnistria este nevoie de voința politică și cooperare mai constructivă cu organismele internaționale și a salutat inițiativa oaspeților de a fi organizate periodic întâlniri dintre oficiali și experți din ambele țări la tema soluționării

Comrat, „congresul deputaților de toate nivelurile” a proclamat crearea „Republicii Sovietice Socialiste Găgăuze în componența URSS”. Iar la 2 septembrie 1990, la Tiraspol, a fost proclamată „Republica Moldovenească Sovietică Socialistă Nistreană în componența URSS”.

Mesajul era foarte clar – Republica Moldova poate pleca din componența URSS, însă fără aceste două teritorii. Unii se grăbesc să declare, că conflictul Transnistrean nu are o componentă interetnică. Cu adevărat, pe ambele maluri ale râului Nistru locuiesc reprezentanții aceluiași etnii. Or, este evident că șo-

ca de blocare a procesului de edificare a statalității Republicii Moldova prin susținerea regimului anticonstituțional din stânga Nistrului. Federația Rusă este singurul stat care sfidează suveranitatea, integritatea teritorială și statutul de neutralitate permanentă a Republicii Moldova. Este vorba, în primul rând, de prezența ilegală ale trupelor Federației Ruse în raioanele de est ale Republicii Moldova.

Prin urmare, fenomenul cunoscut sub denumirea de „conflict transnistrean” este conflictul între proiectul de edificare a statului Republica Moldova și ambițiile neoimperiale ale Federației Ruse”.

vind conflictul transnistrean, clasificarea lui, cauzele tergi-

conflictelor din Karabahul de Munte și Transnistria.

Suport francez în instruirea funcționarilor publici

Implicarea funcționarilor publici din Republica Moldova în relațiile internaționale presupune cunoașterea fluentă a unea sau mai multor limbi moderne. Și în acest context Academia de Administrare Publică a întreprins măsuri în vederea facilitării studierii limbilor de circulație internațională. Astfel, prin semnarea Convenției de Cooperare cu Alianța Franceză, Academia beneficiază de proiectul „Planul Plurianual pentru Franceză în Europa”. Proiectul dat are drept scop formarea în limba franceză a funcționarilor de stat din Republica Moldova (semnat cu Franța, Marele Ducat de Luxemburg, Comunitatea franceză din Belgia și Organizația

Internațională a Francofoniei OIF) și condus de Alianța Franceză din Moldova în cooperare cu Ministerul Afacerilor Externe și de Integrare Europeană din Moldova.

Formarea este destinată în special funcționarilor care au urmat cu succes formările anterioare în 2009-2011, în scopul aprofundării cunoștințelor lor. Dar a fost deschisă, de asemenea, noilor funcționari ce lucrează asupra dosarelor și problemelor europene sau celor care gestionează proiecte cu parteneri internaționali. Pentru anul 2012, de aceste cursuri beneficiază 11 funcționari din cadrul Academiei.

Vizita Ambasadorului Mexicului la Academia de Administrare Publică

Joi, 7 iunie 2012, Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova a fost vizitată de **Excellența Sa, Tarcisio Navarrete-Montes de Oca, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Mexicului în Grecia și Cipru și prin cumul în Republica Moldova.**

Domnia sa a fost primit cu multă căldură de **rectorul AAP Vasile Marina și vicerectorul Oleg Balan.** În cuvântul său de salut rectorul Academiei a subliniat că această vizită va impulsiona colaborarea dintre universitățile din Mexic și Republica Moldova în general, și în special dintre Academia de Administrare Publică și instituții similare din Mexic.

La rândul său, Ambasadorul Mexicului a menționat că se află a doua oară în Moldova și se simte aici ca acasă. Apoi a povestit pe scurt despre pro-

fesia sa, despre activitatea pe linie politică și diplomatică. În continuare s-a referit la principalele direcții de colaborare moldo-mexicane: educație,

putul a fost deja pus prin semnarea unui Acord de colaborare cu Ministerul de Externe și Integrare Europeană al Republicii Moldova.

de cercetare, cultural-artistică, care va fi amplificată odată cu numirea în viitorul apropiat a Consulului Onorific al Mexicului în Republica Moldova. Înce-

Vicerectorul Oleg Balan a abordat aspectul economic al colaborării dintre ambele țări, la care diplomatul mexican a informat că deși ne aflăm pe

continente diferite sunt careva relații economice, referindu-se la comerțul cu produse de vinificație, textile și articole din piele. Dar că sunt și alte oportunități de a dezvolta astfel de relații.

Accentul a fost pus în continuare pe cooperarea în domeniul studiilor universitare și postuniversitare, a schimbului de studenți. Oaspetele a povestit în acest context despre oferta de burse universitare și în special la instituția de studii diplomatice.

Gazdele au manifestat un viu interes pentru a stabili relații de colaborare cu instituții similare din Mexic. Astfel, conducerea instituției a înmănat Ambasadorului o Scrisoare de intenții a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova pentru a fi transmisă autorităților mexicane.

Delegația Colegiului Național de Afaceri Interne, București, România, la Academie

Recent, la Academia de Administrare Publică s-au aflat într-o vizită de lucru reprezentanții Colegiului Național de Afaceri Interne din București, România, în frunte cu **dl Damian MICLEA, Directorul Colegiului Național de Afaceri Interne.**

Reprezentanții români au fost găzduiți de către **dl Vasile MARINA, rector, și dl Oleg BALAN, vicerector al Academiei de Administrare Publică.** La întrunire au mai participat dna Tatiana ȘAPTEFRĂȚI, șef Depar-

tament Organizarea Instruirii, dna Aurelia ȚEPORDEI, șef Departament Dezvoltare Profesională, șefii de Catedre/Direcții.

În cadrul vizitei, oaspeții au fost familiarizați cu istoricul, structura și obiectivele Aca-

demiei, cu formele și metodele de organizare a procesului de instruire a masteranzilor și de dezvoltare profesională a func-

ționarilor publici. La rândul lor, reprezentanții Colegiului Național de Afaceri Interne au făcut o prezentare a activității lor, procesului de instruire și și-au exprimat disponibilitatea de a studia experiența acumulată și de a colabora cât mai fructuos cu Academia de Administrare Publică.

În final, oaspeții s-au familiarizat cu aulele din cadrul Academiei, cu biblioteca științifică, precum și au făcut o mini-excursie prin locurile memorabile cum ar fi placa memorială a primului rector al Academiei, alea absolvenților, fiind profund impresionați de administrarea instituției.

Academia de Administrare Publică - SINDASP: cooperare pentru un serviciu public eficient

Vlad CANȚÎR,
Președintele Federației
Sindicatelor Angajaților
din Serviciile Publice
din Republica Moldova

Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova (SINDASP) întrunește circa 33 mii de membri, funcționari și angajați din serviciile publice, care promovează principiile statului de drept, politicile lui economice și sociale, fiind responsabili de relațiile dintre cetățeni și organele administrațiilor centrale și locale. Participarea la gestionarea treburilor statului, la formarea politicii în domeniul funcției publice, relațiilor de muncă și protecției sociale, a drepturilor angajaților, presupune neîndoiește sarcini prioritare în contextul acestor activități de interes național.

Evoluția vieții sociale, schimbările cruciale în procesele de dezvoltare a statului impun noi responsabilități și în fața Federației SINDASP, care include 41 de asociații din toate raioanele republicii, asociațiile municipale Chișinău și Bălți și 6 asociații rurale.

O nouă etapă a activității Federației a fost concepută la Congresul extraordinar al Federației din 20 ianuarie curent. La acest forum, în calitate de Președinte al Federației SINDASP a fost ales dl Vlad Canțir, care până la acel moment a deținut funcția de președinte al Asociației Sindicale a Academiei de Admi-

nistrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Probleme s-au acumulat destule în cadrul Federației și erau necesare măsuri urgente pentru a revigora activitatea ei. E vorba de respectarea unor valori fundamentale cum ar fi: transparentizarea activităților, protejarea membrilor de sindicat, unificarea eforturilor în interesul tuturor membrilor, organizațiilor primare și asociațiilor Federației. Aceste condiții de calitate obligatorii ar fortifica indubitabil imaginea și credibilitatea acestui sindicat deosebit de important pentru eficientizarea funcțională a serviciilor publice din Republica Moldova.

Un eveniment demult așteptat de toți a fost adoptarea în luna martie 2012 a Legii nr.48 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici. Președintele Federației SINDASP dl Vlad Canțir susține că legea respectivă nu a satisfăcut în totalitate așteptările angajaților din serviciile publice. Marea majoritate a membrilor de sindicat așteptau un conținut mai favorabil al acestui act legislativ. Cu toate acestea, liderul federal de sindicat consideră că adoptarea legii nominalizate este un preludiviu de bun augur, care poartă semnificația primului pas făcut cu modestie de actuala guvernare în direcția respectivă și că, pe viitor, odată cu depășirea situației de austeritate bugetară invocată și a altor factori cu impact negativ pe piața financiară, putem aștepta acțiuni și inițiative mai temerare de majorare decentă a salariilor. Este și va fi o temă de importanță majoră în cadrul dialogului social guvern-patronat-sindicat, conchide dl Vlad Canțir.

Ca o sarcină prioritară este privită în cadrul Federației unificarea eforturilor asociațiilor ei, care ar fi o forță capabilă să

promoveze interesele angajaților din serviciile publice în cadrul dialogului social cu organele puterii de stat. În acest scop sunt organizate întâlniri directe ale reprezentanților conducerii Federației cu organizațiile primare, cu Asociațiile teritoriale în cadrul cărora sunt discutate problemele din teritorii, opiniile și sugestiile membrilor de sindicat privind soluționarea lor.

- În acest context, - continuă dl V.Canțir, - accentul îl punem pe instruirea liderilor și membrilor simpli de sindicat. Este necesară această instruire pentru ca ei să fie familiarizați cu legislația în vigoare, cu situația social-politică din țară, cu viața sindicală în ansamblu.

Și aici aș vrea să menționez unele oportunități pe care le oferă Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova. Am studiat aici între anii 2000-2002 la specialitatea **administrare publică**. Tot la Academie am fost și lider sindical, până a fi ales în calitate de Președinte al Federației SINDASP. Astfel, în cadrul întâlnirilor din teritorii promovez cu insistență și cu mândrie imaginea Academiei de Administrare Publică, utilitatea și marile avantaje pe care le oferă angajaților din serviciile publice studiile în cadrul acestei instituții de prestigiu, unica instituție din țară unde sunt pregătite cadre calificate pentru serviciul public. În această ordine de idei e de menționat faptul că în conformitate cu datele statistice doar 25-30 la sută din toți angajații din serviciile publice au studii speciale, adică s-au format ca specialiști în cadrul Academiei de Administrare Publică. Și e îmbucurător faptul că tot mai mulți angajați de pe acest segment manifestă un viu interes pentru studiile la Academie. Avem multiple exemple de situații în care mulți colegi din

asociațiile sindicale au deja diplome de master la diverse specialități, obținute în urma studiilor la Academie și care dispun de calități și abilități manageriale de performanță în domeniul științei administrației. Astfel, devin mai palpabile posibilitățile structurilor sindicale de a soluționa problemele salariaților și a le crea condiții decente de muncă și de trai.

Sunt realități, spune dl Canțir, care pot determina asociațiile și organizațiile primare, prin aplicarea efectivă a cunoștințelor teoretice în domeniul științei administrației, să soluționeze cu discernământ multiplele probleme ale sindicatului cu guler alb. E vorba, în primul rând, de ocrotirea sănătății, problematică, din păcate, de imperfecțiunile și insuficiențele unui instrumentar de distribuire a biletelor sanatoriale, de protecția muncii și asigurarea condițiilor normale de lucru, de identificarea condițiilor nocive de muncă, de evaluarea performanțelor angajaților și implicarea sindicatului în acest proces, etc. Anume la aceste capitole în mod special trebuie, în viziunea dlui președinte, să se manifeste sindicatul cu mai multă îndrăzneală și să impună cu hotărâre respectarea cu strictețe a prevederilor legislației care vizează aceste domenii.

Federația SINDASP, prin reformarea în esență a activității sale, se vrea o federație fortificată pentru a face față exigențelor zilei de azi, o Federație a funcționarilor publici profesioniști, care să promoveze atât interesele statului cât și ale oamenilor. Aceste sarcini se fac ușor realizabile având alături un partener de nădejde cum este Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Vlad Ionașcu

Misterele creierului ome- nesc, în funcție de sex. Diferențele dintre femei și bărbați

Femeile și bărbații diferă în multe privințe, iar creierul este un organ care are și el anumite particularități în funcție de sex. Bărbații sunt mai buni la matematică și știință, precum și în ce privește orientarea în spațiu. Femeile au și ele anumite avantaje certe, din punct de vedere cerebral.

Creierul unui bărbat are o zonă mai mare dedicată orientării spațiale, arată cercetările specialiștilor în neuroștiințe. Pe de altă parte, femeile au creierul

mai dezvoltat în privința aspectelor legate de limbile pe care le vorbesc, scrie *realitatea.net*, cu referire la *ziare.com*.

Pornind de la aceste diferențe constatate de specialiști, s-a ajuns chiar până la a lua în calcul că, în școlile din SUA, copiii să fie încadrați în clase separate, grupate pe sexe, se arată în ediția tipărită a publicației „*New Scientist*”.

Există specialiști care susțin că fetele ar trebui să primească o educație adaptată special față de cea primită de băieți. Totul ține de mijloacele și metodele didactice care trebuiesc folosite în cazul ambelor categorii. În 2004, Geert de Vries publica un articol de specialitate în care susținea această teorie.

Tabelul lui Mendeleev are două elemente noi

Uniunea Internațională de Chimie Pură și Aplicată a aprobat, pe 31 mai 2012, introducerea a două elemente noi în Tabelul lui Mendeleev: Fleroviu și Livermoriu. scrie *realitatea.net*, citând *ScienceNews.com*

Cele două elemente au fost obținute în laborator încă de acum mai bine de 10 ani, existența lor fiind confirmată în urma mai multor experimente. Alte trei elemente au mai ieșit recent din acest proces, ocupând pozițiile 110, 111 și 112 din tabelul periodic.

Toate cele cinci elemente descoperite recent sunt foarte instabile, descompunându-se rapid în alte elemente, și putând fi obținute doar în condiții de laborator. Deocamdată nu se cunosc foarte multe lucruri despre aceste elemente

ce sunt foarte greu de analizat din cauza instabilității lor. Aceste elemente nu sunt întâlnite în mediul natural și fac parte din clasa de elemente supergrele sau transuraniene.

Cele două elemente ce au primit denumirile de livermoriu și fleroviu vor ocupa pozițiile 114 și 116. Ele au fost acceptate oficial în tabelul periodic al elementelor în luna iunie, însă vor mai trece aproximativ 5 luni de analize până vor fi înscrise în tabel.

Elementul 114, denumit inițial ununquadiu, a fost rebotezat fleroviu (Fl), după Institutul Flerov pentru cercetări nucleare din Rusia, unde a fost descoperit. Acest institut poartă la rândul său numele savantului rus Gheorghe Flerov (1913-1990), părintele bombei atomice sovietice. Acest ele-

ment a fost observat în premieră după bombardamentul cu ioni de calciu a unei ținte din plutoniu.

Elementul 116, care a denotat numele de ununhexiu, a fost rebotezat livermoriu (Lv), după laboratorul american

din orașul Livermore în care a fost descoperit. Acest element a fost observat pentru prima oară în anul 2000, în urma unui experiment în care au fost izbiți unii de alții atomi de curiu și calciu.

Download incredibil: Cum poți descărca un film în 8 secunde

Compania producătoare de modemuri, Arris, a anunțat că e posibil să fi doborât recordul mondial în materie de download fișiere. Kabel Deutschland, cel mai mare operator de cablu din Germania, a atins viteza de 4,7 Gbps la download, în cadrul unui test desfășurat la o școală, scrie *haker.md*.

În cadrul acestuia, s-au folosit o combinație de două modemuri cu 8 canale Annex (8MHz) – EuroDOCSIS 3.0 și 12 modemuri Arris Touchstone Cable Modem CM820S.

Viteza record a fost stabilită în cadrul unui test desfăș-

urat în școala din Schwerin, Germania, având la dispoziție o rețea de cablu a Kabel Deutschland.

Astfel, cu ajutorul acestei tehnologii, un film de lung metraj poate fi descărcat în 8 secunde. Acest test arată că rețelele actuale de cablu sunt pregătite să treacă la o infrastructură de vârf cu un potențial uriaș.

Chiar dacă testul a fost realizat cu ajutorul infrastructurii existente, probabil va trece mult timp până utilizatorii obișnuiți vor atinge o viteză asemănătoare la download.

WiFi Alliance propune o nouă certificare pentru portabile

WiFi Alliance lucrează la un nou standard WiFi care propune o nouă certificare pentru portabile, ce va include o tehnologie de transmitere a conținutului audio și video între diferite device-uri, direct prin conexiunea WiFi, scrie *hit.ro*.

WiFi Certified Miracast va fi numele adăugat pe telefoane, laptopuri, smartphone-uri, tablete și set-top boxuri, ce asigură compatibilitatea cu noua tehnologie.

Odată ce devine un standard folosit la scară largă, WiFi Miracast va deveni un concurent puternic pentru tehnologii ca AirPlay, înlocuind complet WiDi. În 2011, au fost

vândute peste un miliard de gadgeturi cu Wi-Fi, iar analiștii au un pronostic ce vizează o

creștere cu 30% pe an în următorii 4 ani.

WiFi Miracast nu a trecut încă de stadiul final al certificării, dar WiFi Alliance speră ca primele device-uri cu această tehnologie să ajungă pe piață până la sfârșitul anului.

CCCEC a inițiat o urmărire penală pe cazul „Maturinol”

Centrul anticorupție reamintește că în vara anului trecut colaboratorii instituției au descoperit într-o farmacie din Chișinău preparatul „Maturinol”. Deși era interzis din 2009 de către Ministerul sănătății, preparatul era eliberat de farmaciști conform rețetelor unui medic de la Centrul mamei și copilului.

Ca urmare a cererilor parvenite din partea părinților copiilor cărora li s-a administrat preparatul „Maturinol”, colaboratorii Centrului au întreprins spectrul de măsuri investigativ-operative pentru elucidarea faptelor expuse.

Totodată, CCCEC a solicitat Centrului de medicină legală aprecierea compatibilității ingredientelor preparatului, precum și influenței acestuia asupra sănătății și dezvoltării ulterioare a copiilor vizati.

În rezultatul constatării medico-legale efectuate s-a stabilit că: componentele preparatului „Maturinol” prezintă

un risc deosebit, deoarece fiind administrate copiilor pot genera complicații severe și în urma utilizării acestuia starea sănătății copiilor s-a înrăutățit, manifestându-se negativ asupra dezvoltării ulterioare a acestora.

Mai mult ca atât, la unii copii supuși examinării s-a constatat că dezvoltarea fulminantă a tumorii cerebrale a fost influențată de componenți ai „Maturinol”-ului.

În acest sens, Centrul anticorupție informează că la data de 28.05.2012 a inițiat o urmărire penală în temeiul art. 327 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova- „abuzul de serviciu”, faptă care se pedepsește cu amendă în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Contabilul unui spital din capitală în arest la CCCEC

Ofițerii Centrului Anticorupție, în colaborare cu Procuratura Anticorupție, au reținut contabilul unei instituții medicale de nivel republican, fiind învinuit de delapidarea averii străine în proporții deosebit de mari și cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Concret, în rezultatul mai multor investigații efectuate de către CCCEC și procurori, s-a constatat că în perioada anilor 2007-2011 contabilul pe salarizare, folosind o schemă frauduloasă, a sustras din bugetul spitalului suma de 879.583,3 lei, aducând instituției un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Astfel, contabilul, folosindu-se de situația sa de serviciu,

a utilizat date personale din cadrul arhivei instituției, deschizând pe cale fictivă conturi de card salarial la o serie de angajați care, la acel moment, erau plecați peste hotarele țării noastre, fie deja nu mai activau la acea instituție sau erau decedați. Banii transferați pe parcursul acestor ani pe conturile bancare deschise fraudulos, ulterior, erau extrași de la diferite terminale bancare din Chișinău.

De menționat, că învinuitul intenționat se eschiva de a se prezenta în fața organelor de urmărire penală a Centrului și Procuraturii Anticorupție, iar în rezultatul unei conlucrări fructuoase cu organele similare din Grecia, acesta a fost reținut și extrădat în Republica Moldova.

Reieșind din faptele sus-

menționate, acesta a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 al. (5) și art.196 al. (4) Cod Penal al Republicii Moldova. Învinuitul ris-

că privațiune de libertate de la 8 la 15 ani.

Actualmente persoana este arestată pe un termen de 30 de zile și se află în Izolatorul de detenție provizorie a CCCEC.

3000 lei pentru un permis de conducere

Centrul anticorupție a reținut în flagrant conducătorul unei școli auto fiind suspectat de trafic de influență și un cola-

borator al Biroului de Evidență și Exploatare a Transportului Glodeni, bănuir de corupere pasivă.

În fapt, șeful școlii auto, susținând că are influență asupra unui colaborator al BEET Glodeni, ar fi pretins 3000 lei pentru susținerea cu succes și eliberarea pe numele denunțatorului a permisului de conducere de categoria „B” și „C”.

În urma măsurilor operative de investigație întreprinse de către colaboratorii DGT „Nord”, acesta a fost reținut în flagrant după primirea celor 3000 lei marcați „mită CCCEC”, el fiind cercetat penal conform art. 326 alin 1 „trafic de influență”, ce prevede o pedeapsă cu amendă în mărime de la 500 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani.

În privința colaboratorului BEET a fost pornită o cauză penală în temeiul art 324 alin 2 lit.c) - „corupere pasivă”. Dacă va fi găsit vinovat, acesta riscă o pedeapsă cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Inspector de poliție cercetat penal pentru corupere pasivă

Un inspector din cadrul Secției poliției rutiere a Comisariatului raional de poliție Sângerei este cercetat penal fiind suspectat de corupere pasivă.

În fapt, acesta ar fi pretins 6000 lei pentru nedocumentarea acțiunilor în legătură cu săvârșirea de către denunțator a unui accident rutier și respectiv, neaplicarea unor sancțiuni contravenționale pentru fapta săvârșită.

În rezultatul măsurilor operative de investigație, reținerea a avut lor în biroul inspectorului în momentul primirii celor

6000 lei marcați.

În baza cererii depuse de către denunțator, Centrul anticorupție a inițiat o cauză penală în temeiul art. 324 alin (2) lit. c) Cod Penal al RM, bănuirul fiind actualmente cercetat în stare de libertate.

Dacă va fi găsit vinovat, suspectul riscă o pedeapsă cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Dicționar explicativ al Uniunii Europene

FUNCȚIONAR AL COMUNITĂȚII EUROPENE

Funcția publică comunitară desemnează administrația comunitară – funcționarii și agenții care o compun. Ea este un sistem hibrid care prezintă trăsăturile caracteristice proprii funcționarilor internaționali (legătura contractuală cu organizația respectivă) în același timp cu cele tipice funcționarilor din administrațiile naționale (statut, carieră). Noțiunea de *personal* în dreptul comunitar include două categorii: funcționarii comunitari (marea majoritate a personalului comunitar) și agenții cu contract temporar (aceștia nu depășesc 1 500-2 000 de persoane). Funcția publică comunitară însumează aproape 25 000 de funcționari și agenți, cei mai mulți lucrând în cadrul Comisiei Europene (aproximativ 18 000), în timp ce Parlamentul European are 3600, iar Consiliul Uniunii Europene dispune de 2 200.

Sintagma *funcționar al Comunităților* desemnează orice persoană care a fost numită într-un post al uneia dintre instituțiile Comunităților. Un funcționar trebuie să își îndeplinească atribuțiile având permanent în vedere interesele Comunităților; el nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea nici unui

guvern și a nici unei autorități, organizații sau persoane din afara instituției sale. Trebuie să își îndeplinească îndatoririle atribuite în mod obiectiv, imparțial și în conformitate cu datoria sa de loialitate față de Comunități.

FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL (FMI)

FMI este o organizație internațională și o agenție specializată a Organizației Națiunilor Unite (ONU), cu sediul la Washington, înființată în 1945 cu scopul de a stabili fluctuația ratelor de schimb, a facilita comerțul internațional și a sprijini dezvoltarea unui sistem multilateral de plăți și tranzacții internaționale. FMI urmărește promovarea cooperării monetare internaționale și înlesnirea dezvoltării comerțului internațional, prin încurajarea stabilității valorice a monedelor și înlăturarea restricțiilor valutare ce incomodează dezvoltarea comerțului internațional.

În prezent, 185 de state sunt membre ale Fondului Monetar Internațional, ale cărui atribuții principale sunt monitorizarea dezvoltării economice și monetare la nivel global, acordarea unor credite guvernelor statelor în vederea reechilibrării balanței de plăți și furnizarea de

asistență tehnică țărilor ce solicită acest sprijin. Organismele sale de conducere sunt: Consi-

liul Guvernatorilor, Comitetul Financiar și Monetar Internațional, precum și Consiliul Director.

GRUPUL CELOR OPT (G8)

G8 reprezintă grupul statelor celor mai puternic industrializate din lume. La început, în anii '70, la întâlniri participau miniștrii de finanțe ai Franței, Germaniei, Marii Britanii și Statelor Unite ale Americii. La scurtă vreme li s-a alăturat și Japonia. Astfel a luat naștere Grupul celor cinci. Întâlnirile au continuat să fie informale și se desfășurau în secret, la ele înce-

pând că participe și guvernatorii băncilor naționale. Cu ocazia „Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa”, care a avut loc în 1975 la Helsinki, președinții și miniștrii de externe ai Franței, Germaniei, Marii Britanii, Statelor Unite și Japoniei au avut o întâlnire secretă la Ambasada Marii Britanii și au decis să se reunească în fiecare an. Prima conferință a avut loc câteva luni mai târziu în Franța. Pe lângă cele cinci țări, a participat și Italia, reprezentată de președintele Consiliului de Miniștri, Aldo Moro, și astfel a luat naștere G6. În 1976, grupului i s-a alăturat și Canada. Astfel s-a născut G7. Odată cu intrarea Rusiei în acest grup, în 1998, după conferința de la Birmingham, a apărut G8. De fapt și astăzi G8 este definit ca grupul celor șapte state puternic industrializate plus Rusia. G8 este perceput ca un puternic instrument al globalizării.

Rectoratul, comitetul sindical, corpul profesoral-didactic și angajații Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova exprimă sincere și profunde condoleanțe dlui Mihail Manea, secretar responsabil în secția activitate editorială, în legătură cu decesul prematur al fiului său,

SORIN,

medic-neurochirurg.

Dumnezeu să-l odihnească în pace cu dreptii.

Abonarea 2012

Continuă abonarea pentru anul 2012 la revista științifico-metodică trimestrială **“ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **“FUNCȚIONARUL PUBLIC”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **“Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.

Ziarul **“Funcționarul Public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Ion AXENTI - șef secție

Mihai MANEA - secretar responsabil

Sergiu PÎSLARU - redactor, designer

Elena BALMUȘ - tehnician

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 370.

Dat la tipar 14.06.2012

E-mail: sep@aap.gov.md

E-mail: sectia_a_aap_gov@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

“Funcționarul Public” - supliment la revista “Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova